

Arbeids- og sosialdepartementet

Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

3. mars 2014

Høring - endringer i samordningsregelverket mv ved innføring av ny uføreordning i OfTP og FT

Vi viser til departementets høringsbrev av 31.1.2014.

Høringsnotatet foreslår en del lovtekniske endringer som kreves når ny uførepensjon i folketrygden innføres 1. januar 2015 samtidig som tjenestepensjonens uføredel endres til en netto påslagsytelse.

Høringsnotatet har *"lagt til grunn at hovedtrekkene i endringene også gis virkning for andre offentlige tjenestepensjonsordninger (blant annet for kommuner, fylkeskommuner og helseforetak)".* Her er tjenestepensjon en del av tariffavtalene, og følgelig en forhandlingssak. I kommuneoppgjøret våren 2013 ble det enighet om følgende prosedyre mht. ny offentlig uførepensjon: *"Partene konstaterer at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å forhandle om uførepensjon som en del av årets oppgjør. Slike forhandlinger må skje ved en felles prosess med resten av offentlig sektor på et senere tidspunkt. ... Eventuell uenighet kan bringes inn i hovedoppgjøret 2014".*

Det var flere områder arbeidstakerorganisasjonene ikke fikk gjennomslag for i lovbehandlingen. Dette kan komme opp igjen i vårens oppgjør. Våre kommenterer til dette høringsnotatet nå ses dette lys.

Det varsles at overgangsregler for de som i dag har uførepensjon i tjenestepensjonsordningen skal gis i forskrift. Vi forventer at også disse blir lagt ut til høring før endelig fastsettelse.

Samordning mellom tjenestepensjonens alderspensjon før 67 år (særaldersgrenser) og uføretrygd fra folketrygden

Ved innføring av ny uføretrygd i folketrygden foreslås at nytt samordningsfradrag skal utgjøre den delen av ny uføretrygd som overstiger grunnbeløpet, pluss $\frac{3}{4}$ av grunnbeløpet. Det gir nominelt sett en tilsvarende samordningsregel som dagens system. Etter skatt vil derimot samlet ytelsesnivå bli redusert. Vi oppfatter det som et brudd på forutsetningene om full kompensasjon ved overgangen til ny uføretrygd i folketrygden

Dette kan illustreres ved eksempel 2.1 i høringsnotatet. Her vises en person med sluttlønn 5 G som mottar tjenestepensjon ved særaldersgrense og blir ufør. Samlet ytelse etter samordning blir under ny uføretrygd på 302.620 kroner. Det er samme nominelle nivå som i dagens ordning (dagens uførepensjon). Uføretrygden er 50.250 kroner høyere i ny ordning, og det samme er samordningsfradraget. Regnet etter skatt blir tallene annerledes. Skatten blir 16.871 kroner høyere ved ny ordning. Det gir en svekkelse i ytelsen etter skatt på 5,6 prosent.

Det er den offentlige pensjonsordningen som sparer utgifter med dette forslaget. Folketrygden øker sine utgifter før skatt, men staten får dette tilbake over skatteseddelen. Pensjonisten taper penger ved at nominell pensjon er uendret mens skatten økes.

En slik pengeoverføring fra pensjonistene til de offentlige pensjonskassene kan en unngå ved å oppjustere samordningsgevinsten (reduere samordningsfradraget). Da slipper en å gjøre endringer i bruttopensjonen samtidig som en får økt samlet utbetalt beløp inklusive samordning. Ved konvertering for de med samordning før 2015 kan en gjøre dette ut fra individuelle nivåer på ytelsene per 2014. For nye tilfeller etter 2014 kan dette gjøres ved standard regler for nytt samordningsfradrag som i snitt sikrer tilsvarende ytelse etter skatt som ved dagens ordning.

Vi ber om at samordningsreglene endres slik at en unngår reduksjon i ytelsen ved overgang til lønnskatt, både for dagens pensjonister og for nye samordningssaker etter innføring av ny uføretrygd i folketrygden.

Samordning mellom krigspensjon eller tidligere yrkesskadetrygd og uføretrygd fra folketrygden

Samordningen mellom disse ytelsene reguleres av samordningsloven men angår ikke offentlig tjenestepensjon. Det foreslås at nytt samordningsfradrag skal utgjøre den delen av ny uføretrygd som overstiger grunnbeløpet, pluss $\frac{3}{4}$ av grunnbeløpet.

Her vil en få samme reduksjon i samlet ytelse etter skatt som nevnt ovenfor. Samordningen tar ikke hensyn til at ytelsen etter samordning nå skal beskattes som lønnskatt. Også her bør en derfor gjøre tilpasninger i samordningen (reduksjon i samordningsfradraget) som sikrer samme ytelsesnivå etter skatt som før 2015.

Nye regler for samordning med enke- og enkemannspensjon med ny uføretrygd

For avdøde født før 1950, og i noen tilfeller før 1955, gis det bruttoytelser på 39,6 prosent. Disse er gjenstand for samordning og må ha nye regler tilpasset ny uføretrygd (det er uendrede regler for etterlatte med alderspensjon).

Ved ny uføretrygd er samlet ytelse til gjenlevende enten lik egenberegnet uføreytelse eller 50 prosent av summen av egen og avdødes ytelsesnivå. I begge tilfeller settes samordningsfradraget lik gjenlevendetillegget (null hvis dette er null). Dermed opprettholdes beregningsprinsippet fra dagens ordning om at egenopptjent pensjon ikke inngår i samordningstrekket.

Departementet foreslår i tillegg et ekstra samordningsfradrag på $\frac{3}{4}$ G. Dette ekstra fradraget er ubegrunnet. I ny ordning er det ingen grunnpensjon, og trekket som nå skal gjennomføres er på samme nivå som tidligere trekk i tilleggspensjonen alene. Da blir trekket på $\frac{3}{4}$ G en ekstra innstramming uten parallellitet i dagens ordning. Dette er urimelig og må tas ut av reglene.

Brutto enke/enkemannspensjon avkortes mot inntekt når avdøde ble medlem etter 1955. For ny uføretrygd skal samordningstrekket bli på 50 prosent av avdødes uføretrygd uansett gjenlevendetillegg eller ikke. Her er det ikke noe ekstra trekk på $\frac{3}{4}$ G ut over dette, forslaget tilsvarer dagens ordning nominelt sett.

Også her får en svekket sum ytelse etter skatt siden samordningsreglene bare forholder seg til nominelle ytelser og ikke justerer for skatteøkningen ved overgang til lønnskatt. Det må derfor også her legges inn en ekstra reduksjon i samordningsfradraget for å sikre uendret ytelsesnivå etter skatt.

Vennlig hilsen

LO-Stat

Dag Westrin /s/

LO-Kommune

KleMET Rønning-Aaby /s/

Unio

Erik Orskaug /s/

YS-Stat

Andreas Moen /s/

YS-Kommune

Dag Bjørnar Jonsrud /s/

Akademikerne

Trond Teisberg /s/